

STORTINGET

Representantforslag 169 S

(2020–2021)

fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Dokument 8:169 S (2020–2021)

Representantforslag fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes om en tannhelsereform for å behandle tennene som en del av kroppen

---

Til Stortinget

Bakgrunn

Tannhelsetjenester er ikke likestilt med andre helsetjenester i Norge. Det fører til at mange blir nødt til å utsette tannlegebesøk fordi det er for dyrt. Én av tre har droppet tannlegen av økonomiske årsaker, viser en spørreundersøkelse som Opinion har utført for FriFagbevegelse og Dagsavisen. Forslagsstiller viser til at det store flertallet i befolkningen ønsker en offentlig tannhelsetjeneste for alle. Undersøkelsen viser at hele 89 pst. svarer ja på et konkret spørsmål om hvorvidt tannhelse bør bli en del av helsetilbudet på lik linje med andre helsetjenester.

I Statistisk sentralbyrås rapport «Sosial ulikhet i bruk av helsetjenester» fra 2017 kommer det fram at det er betydelige variasjoner i bruk av tannhelsetjenester basert på økonomiske forskjeller. Rapporten beskriver at «folk flest har god tannhelse», men:

«Det er også slik at tannhelsen varierer etter hva slags bakgrunn man har, og personer fra hushold med lav inntekt har vesentlig dårligere tannhelse enn personer fra hushold med høy inntekt, og her forsterkes forskjellene i den laveste inntektsgruppen når det justeres for alder.»

Arbeidsledige, uføre og studenter ligger over landsnittet blant dem som sier at de har et udekket behov for tannlegebehandling. Svært mange av disse oppgir dårlig

råd som årsak til at de ikke har oppsøkt tannhelsebehandling. Det er nå flere arbeidsledige og dermed også fare for at flere ikke har råd til å oppsøke tannlege.

Forslagsstiller viser til at det ikke er noen logisk eller medisinsk grunn til at tennene ikke skal behandles som en del av kroppen. Det er behov for en tannhelsereform som likestiller tannhelsetjenester med andre helsetjenester, slik at tennene behandles som en del av kroppen. Med dette som mål kan en tannhelsereform være vår tids store reform for like helsetjenester for alle.

Forslagsstiller viser til at gradvis inkludering av flere grupper i den offentlige tannhelsetjenesten vil være et nødvendig skritt for likeverdige tilbud. Tannhelsetjenesten i Norge er todelt – en offentlig og en privat del. Den offentlige delen av tannhelsetjenesten tilbyr gratis eller delvis subsidierte tjenester til prioriterte grupper som barn (0–18 år), personer med psykisk utviklingshemming og noen grupper av eldre. Tannregulering omfattes ikke av gratistilbudet. Forslagsstiller viser til at det har vært noen usosiale kutt i tannhelsetjenester, som må reverseres.

Voksne som ikke faller inn under gruppene som omfattes av den offentlige tannhelsetjenesten, må i hovedsak oppsøke behandling i den private tannhelsetjenesten og betale utgiftene til tannbehandling selv. Det finnes likevel en rekke sykdommer, tilstander eller skader som gjør at en kan ha krav på å få refundert deler av behandlingsutgiftene. Forslagsstiller viser til at en utvidelse av folketrygdens finansiering av tannbehandling vil gi flere tilgang til helsehjelp.

Forslagsstiller viser til at med utgangspunkt i dagens forhold må private tannhelsetilbud finansieres av det offentlige for å gi et likeverdig tannhelsetilbud uavhengig av inntekt. Det må sikres at offentlig finansiering i sin helhet går til å gi flere tilgang til tannhelsetjenester,

og at midlene ikke forsvinner ut som privat profitt. Som et ledd i det mener forslagsstiller at det må vurderes et pristak på offentlig finansiert tannhelse.

Forslagsstiller mener at den offentlige tannhelsetjenesten må være tilgjengelig i hele landet, både distriktene og byene. Nedleggelse av offentlige tannklinikker og sentralisering skaper lengre vei og mindre tilgjengelighet. Den offentlige tannhelsetjenesten må styrkes for å gi alle likeverdige tannhelsetilbud.

Forskjells-Norge har blitt forsterket med en krisepolitikk der milliardærer har blitt enda rikere, mens hundretusener har gått ned i inntekt eller mistet jobben eller livsverket. Når tennene ikke behandles som en del av kroppen, legges det i praksis opp til at forskjellene i samfunnet kommer til uttrykk i befolkningens tannhelse. Det kan ikke være slik at det er lommeboka som bestemmer om du har råd til sunne tenner. Forslagsstiller mener at det trengs en ny velferdsreform, og fremmer forslag om en tannhelsereform, noe som har stor folkelig støtte.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

forslag:

1. Stortinget ber regjeringen legge fram en tannhelsereform for Stortinget som inneholder en konkret plan for innfasing av en universelt tilgjengelig tannhelsetjeneste, hvor tennene behandles som en del av kroppen og tannhelse likestilles med andre helsetjenester, for eksempel gjennom egenandelsordningen.
2. Stortinget ber regjeringen sørge for at tannhelsereformen for å likestille tannhelse med andre helsetjenester, inneholder tiltak som sikrer at økt offentlig finansiering i sin helhet går til helsetilbudet, herunder at det vurderes et pristak på offentlig finansiert tannhelse.
3. Stortinget ber regjeringen legge fram forslag om å utvide den offentlige tannhelsetjenesten ved å gradvis inkludere nye grupper, og å utvide folketrygdens finansiering av tannbehandling.
4. Stortinget ber regjeringen forhindre nedleggelsen av offentlige tannhelseklinikker og legge fram forslag for å styrke det offentlig tannhelsetilbudet i hele landet. I dette arbeidet skal flere tannleger tilbys faste stillinger i offentlig tannhelsetjeneste.
5. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å reversere svekkelsen i ordningen for dekning av utgifter til tannregulering for barn og unge i revidert nasjonalbudsjett 2021 og sørge for å styrke ordningen for personer med behov for kjeveortopedi.

23. mars 2021

Bjørnar Moxnes